

Με απάντηση - δήλωση που δημοσιεύεται σήμερα 21/4/2015 στην επίσημη ιστοσελίδα του ο Μίκης Θεοδωράκης σχολιάζει τη συμμετοχή του Σάκη Ρουβά στο "Άξιον Εστί" σε συναυλία που διοργανώνει στις 2 Μαΐου 2015 ο Δήμος Ν. Σμύρνης αναφέροντας αναλυτικά:

Επειδή τελευταία γράφτηκαν πολλές ανακρίβειες με αφορμή τη συμμετοχή του κ. Ρουβά στην συναυλία που διοργανώνει ο Δήμος Νέας Σμύρνης με το «Άξιον Εστί», αναγκάζομαι να διευκρινίσω τα εξής:

1) Είναι γνωστές οι απόψεις μου για το θέμα των «απαγορεύσεων», τις οποίες απόψεις υποστηρίζω εδώ και δεκαετίες και συνοψίζονται στα εξής: Πιστεύω ότι το έργο από τη στιγμή που θα δημιουργηθεί, ξεφεύγει ακόμα και από τον ίδιο τον δημιουργό, που δεν έχει δικαίωμα να κρίνει δικτατορικά ποιος είναι «άξιος» να το ερμηνεύσει και ποιος όχι. Μόνος κριτής είναι το κοινό και ο χρόνος. Αυτοί τελικά κρίνουν τι θα πάει στα σκουπίδια και τι θα μείνει για πάντα. Θα πρέπει επίσης να πω ότι θεωρώ την χειρότερη εκτέλεση πολύ καλύτερη από μια απαγόρευση.

2) Όχι, δεν ήταν δική μου απόφαση η επιλογή του κ. Ρουβά, όπως αναληθώς βλέπω να αναγράφεται σε διάφορες ιστοσελίδες. Την πληροφορήθηκα εκ των υστέρων, ως τετελεσμένο γεγονός, από τον μαέστρο κ. Ορφανίδη, που μίλησε εδώ και αρκετές μέρες με

την γραμματέα μου, στην οποία και ανακοίνωσε την απόφαση του Δήμου Νέας Σμύρνης να οργανώσει τιμητική για τα 90 μου χρόνια συναυλία με το «Άξιον Εστί», καθώς και τα ονόματα των συντελεστών, στην επιλογή των οποίων δεν είχα την παραμικρή ανάμιξη.

3) Η όλη ιστορία με προκαλεί να τελειώσω την δήλωσή μου αυτή με τις εξής σκέψεις: Η Μουσική μου και φυσικά και το «Άξιον Εστί» γνώρισε κατά καιρούς απαγορεύσεις από πολλές και διαφορετικές πλευρές. Χούντες, κόμματα, πολιτικές νεολαίες, εφημερίδες, τηλεοράσεις... Πώς να ξεχάσω την επιστολή ακόμα και των δικηγόρων του ίδιου του Ελύτη, την εποχή που ήμουν Γεν. Δ/ντής Μουσικών Συνόλων της ΕΡΤ, στην οποία όπως έγραφαν, «δεν ήταν σίγουροι για την ποιότητα της εκτέλεσης» (κι ας ήμουν στο πόντιο του μαέστρου και ο Μπιθικώτσης στον ρόλο του λαϊκού τραγουδιστή...). Για την ιστορία να πω ότι η συναυλία εκείνη δόθηκε συνολικά 3 φορές στο Ηρώδειο λόγω της πρωτοφανούς ανταπόκρισης του κοινού.

Ελληνικές Δισκογραφικές Εταιρίες που πλούτισαν από το έργο μου, απέσυραν συχνά τους δίσκους μου από το εμπόριο, ενώ πολλοί τραγουδιστές μου, για πολιτικούς ή άλλους λόγους, διέγραφαν τα έργα μου από το ρεπερτόριό τους.

Και διερωτώμαι: Ποια ήταν η αντίδραση των «φίλων της μουσικής μου» σε όλες αυτές τις περιπτώσεις; Απολύτως καμμία! Ούτε ένας Έλληνας δεν θεώρησε χρέος του να υπερασπίσει το έργο μου σε όλες αυτές τις απαγορεύσεις και αποκλεισμούς! Ούτε ένας! Και ξαφνικά βλέπω τώρα να γεμίζει το Ιντερνετ και ο τύπος από δεκάδες δημοσιεύματα «υπερασπιστών του έργου μου», που ζητούν να προστεθώ κι εγώ ο ίδιος στον μακρύ κατάλογο αυτών που κατά καιρούς το απαγόρευαν. Και γιατί; Διότι, λένε, ο συγκεκριμένος ερμηνευτής ανήκει στην «υποκουλτούρα». Όμως τι σημαίνει άραγε ο όρος αυτός; Το θέμα είναι μεγάλο και πολύπλοκο και εξαρτάται από την οπτική γωνία του καθενός.

Σε ό,τι με αφορά, τι θέλετε να σκεφτώ, όταν βλέπω το έργο μου (που το θεωρούν υποτιθέεται ποιοτικό) να μην υπάρχει στη χώρα μου; Και πώς να υπάρχει όταν βρίσκεται επί δεκαετίες ολόκληρες αντιμέτωπο με καταστάσεις σαν αυτές που ανέφερα πιο πάνω, με την ανοχή (στην καλύτερη περίπτωση) και τη σιωπή του θεωρούμενου προοδευτικού χώρου, δηλαδή τουλάχιστον του 60% του λαού μας;

Τι θα πρέπει άραγε να σκεφτώ εγώ που αφιέρωσα τη ζωή μου στην πραγματική Ελληνική Αριστερά και χάρισα στον Λαό μας έργα σαν το «Άξιον Εστί» που από τη μια τα θεωρούν, όπως λένε, υποδείγματα της «καλής κουλτούρας», κι από την άλλη ανέχονται τις κατά καιρούς απαγορεύσεις και το μποϋκοτάζ τους, ακόμα κι από τις ίδιες τις παρατάξεις στις οποίες ανήκουν; Τι να σκεφτώ βλέποντας όλους αυτούς τους ανέκαθεν απόντες να ξυπνούν μόνο στην περίπτωση Ρουβά και να ξεσπαθώνουν λαύροι απαιτώντας από μένα να απαγορεύσω τη συμμετοχή του;

Από όλα αυτά προκύπτει ότι η έννοια της υποκουλτούρας για μένα είναι διαφορετική απ' ό,τι είναι για κείνους. Είναι, πιστεύω, φυσικό να θεωρώ την γενικευμένη ηθική υποκουλτούρα, μέσα στην οποία καταδικάστηκα να ζω, ως απείρως χειρότερη από εκείνη που σχετίζεται με την Τέχνη και τα δυσδιάκριτα σύνορα ανάμεσα στις πολλές και ποικίλες της εκφάνσεις.

Αθήνα, 21η Απριλίου 2015

(Κατάλληλη ημερομηνία να μιλάμε για «απαγορεύσεις»...).

Μίκης Θεοδωράκης